



**Akt nr:**

**R-F4b-LS335/63**

**\*AU\$R-F4b-LS335/63\***

335 335

Handlingar angående  
HÄNDENE SKATTEGÅRDENS DIKNINGSFÖRETAG  
AV ÅR 1963  
i Händene socken av Skaraborgs län;  
upprättade vid syneförrättning enligt  
vattenlagen år 1963 av  
*Lennart Olsson*  
Lennart Olsson  
Förrättningsman.

RAPPORT över verkställd ~~besiktning~~ slutavsyning

Företagets namn

"Händene Skattegårdens dikningsföretag av år 1963"

Socken

Händene

Län

Skaraborg

Ordf. i styrelsen — ~~Föredragen xxxxxxxx~~

Lantbrukare Artur Forsberg, Passagården, Händene, S k a r a

Statligt stöd bev. av lbrstn den

Bidrag till utförandet, kr

Bidrag till rensning, kr

Lån, kr

-

-

-

-

Statligt stöd bev. av lbrnämnden den

Bidrag till utförandet, kr

6/5 1963

1 800:--

Arbetslid jml. V. L. 10:62.

Förlängning jml. V. L. 7:58.

Kontrakterad arbetstid

Kontrakterad arbetstid förlängd till

31/12 1970

-

1/10 1966

-

Nu tillstyrkes  
till utbetalning

av bidrag till utförandet, kr

av bidrag till rensning, kr

av lån, kr

1 800:--

-

-

~~Verkställd~~ verkställd den~~Verkställd~~ verkställd av

Slutavsyning 12/11 1963

Slutavsyning undertecknad

Företaget utfört enligt det upprättade förslaget med undantag av att 225 mm:s rören ersatts med 250 mm:s å sträckan 6+39 - 9+42.

Företaget godkännes i befintligt skick.

Skara den 12 nov. 1963.

*Lennart Olsson*  
Lennart Olsson

Ingenjör.

/.  
Protokoll fört vid sammanträde enligt vatten-  
lagen för torrläggning av mark tillhörande  
Händene Skattegården m.fl. fastigheter i Händene socken av Skaraborgs län.

Torsdagen den 17 jan. 1963, kl. 9.30, hos lantbrukaren Artur Forsberg,  
Passagården, Händene, Skara.

Närvarande: Undertecknad, assistent Lennart Olsson, förrättningsman samt  
följande sakägare:

Sökandena:

Artur Forsberg, ägare av Händene 12:1

Jenny Karlsson,   "-   "   Händene Skattegården 1:10

Elof Persson,       "-   "   "-       "-       1:13

Otto Andersson,    "-   "   "-       "-       1:8

O.A. Linnarssons stbh., ägare av av Händene Baggården 8:1 gm.

Folke Jansson, Nabben, Händene, Skara enl. fullmakt bil. 2.

Tord Andersson, ägare av av Händene Baggården 8:1 gm.

Eric Carlsson, Lars-Nilsgården, Källby enl. fullmakt bil. 3.

Bertil Karlsson, ägare av Händene Skattegården 1:5.

#### § 1.

Ansökan om förrättningen samt länsstyrelsens i samband härmed utfärdade  
förordnande upplästes bil. /.

#### § 2.

Något jäv mot förrättningsmannen anmäldes ej.

#### § 3.

Förrättningsmannen framlade ett upprättat förslag till torrläggning av de  
berörda vattenskadade markerna jämte kostnader, förslag till kostnadsför-  
delning m.m.

#### § 4.

Sökandena yrkade på att företaget utföres i enlighet med det framlagda  
förslaget.

#### § 5.

Per-Olof Rotkirk, som varit sökande till förrättningen, hade försålt sin  
fastighet till Tord Andersson. Tord Andersson förenade sig med sökandena  
till förrättningen och yrkade att avlopp upptages till punkt F. Föreningen  
vitsordades av förrättningsmannen. Bil. 4.

2.  
§ 6.

Då ingen hade något att erinra mot att förrättningen handlades utan biträde av gode män, förenade sig samtliga delägare i företaget om utförandet och framtida underhållet av samtliga ifrågavarande avlopp enligt det vid syneförrättningen upprättade förslaget, bil. 5. Föreningen vitsordades av förrättningsmannen.

§ 7.

Förrättningsmannen uppläste det upprättade utlåtandet, som hade lydelse enligt bil. 6.

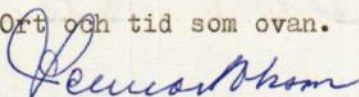
§ 8.

Att mottaga och förvara till företaget hörande ritningar och handlingar och att sammankalla delägarna för val av styrelse utsåg förrättningsmannen Artur Forsberg, Passagården, Händene, Skara.

§ 9.

Upplästes dagens protokoll, vilket lämnades utan erinran. Då intet vidare förekom förklarades förrättningen avslutad och sammanträdet upplöst.

Ort och tid som ovan.



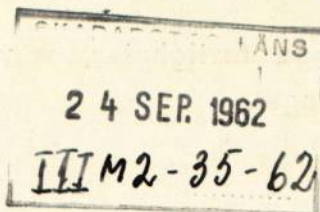
Lennart Olsson

Förrättningsman.

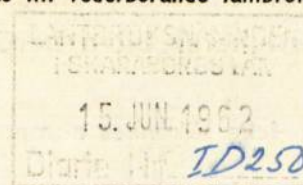
TUMBA 1961

3  
Fnr 2346

Bil. 1.



Insändes till vederbörande lantbruksnämnd.



Till Länsstyrelsen i Skaraborgs län.

Härmed anhålles om förordnande för behörig förrättningsman att handlägga syneförrättning enligt 10 kap. vattenlagen för torrläggning av ~~my~~<sup>ny</sup> tillhörig mark inom Hälsene socken(-nar) av Skaraborgs län.

Förrättningen avser

Dikning / Avlopp/

här uppgives så fullständigt som möjligt företags beskaffenhet (dikning, åreglering, sjösänkning, invallning e. d.), vidare

Areal ca 28 har Längden ca 700 m.

företagets omfattning (areal som skall torrläggas, avloppens längd o. d.), om flottled, damm, järnväg, landsväg e. d. beröres m. m.

Närmaste järnvägsstation Skara

Meddelanden om förrättningen ställes till Artur Forsberg

Lantbrukare

titel, namn och fullständig adress samt telefon.

Passagården Hälsene Skara

tel 0511-27041

Hälsene

den 21 maj

1962

Sökandes namn:

Fastighet:

Artur Forsberg

för fastigheten

Passagården 12'

Jenny Karlsson » »

Skattegården 1:10

Elgf Pernow » »

Skattegården 1:13

Otto Andersson

Skattegården 1/8

Per Olf Pettersen

Baggårdsängen 8:1

Bertil Karlsson

Lövången Skattegd 1:5

© Almqvist & Wikströms förlag  
(Im. Folke Jonsson)

Baggården 8:1

Förutom nämnda, sökandena tillhöriga fastigheter, väntas nedanstående ägare och fastigheter bliva berörda av företaget.

icke sökandes namn:

Fastighet:

ägare av fastigheten

» » »

» » »

Lantbruksnämnden får till förrättningsman föreslå:

Assistent Lennart Olsson

Skara

den

10/9

19<sup>62</sup>

På Lantbruksnämndens vägnar:

*Rolf Eliasson*  
Rolf Eliasson

*Lars Kvarnemo*  
Lars Kvarnemo

IIIM2 35 62

Förordnande.

Assistenten Lennart Olsson, Skara, förordnas härmed att i laga ordning verkställa ifrågavarande förrättning; och införväntas bevis om förordnandets emottagande.

Mariestad & landskansliet den 24 september 1962.

På länsstyrelsens vägnar:

*J. Sunnerholm*  
J. Sunnerholm

*Erik Christiansson*  
Erik Christiansson

Förteckning

över underrättelser angående sammanträde enligt vattenlagen  
hos lantbr. Artur Forsberg, Passagården, Händene, Skara, tors-  
dagen den 17 januari 1963, kl. 9.30, denna dag avsända till:

## Sakägarna:

Artur Forsberg, Passagården, Händene, Skara

Jenny Karlsson, Skattegården,   "-       "-

Elof Persson,               "-       "-       "-

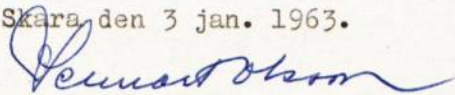
Otto Andersson,       "-       "-       "-

Bertil Karlsson, Lövängen,   "-       "-

O.A. Linnarssons stbh., c/o Folke Jansson, Nabben, Händene, Skara

Tord Andersson, Baggårdsängen, Händene, Skara.

Skara den 3 jan. 1963.



Lennart Olsson

Förrättningsman.

SVENSKT NORMAL 2

JANUARI 1963

## FULLMAKT

för

Torbe Jansson

Nabben Händene S kara

adress

eller den han i sitt ställe sätter att vid syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark  
tillhörande Händene Skattegården m. fl.

förläggningen

i

Händene

socken av

Skarstings

län

å vägnar föra talan samt ingå förening och göra yrkande, som i 10 kap. 58 § vatten-  
lagen omförmäles, ävensom att i förekommande fall träffa överenskommelse om fördelning av  
kostnaderna för företaget. Ombudets laga åtgärder godkännas.

den

Emma Linnarsson

Herman Linnarsson

Erik Erik Linnarsson

Beta Nilsson

Gulli Jansson

Bevittnas:

Nils Holm

namn

Händene Skara

adress

Gösta Johansson

namn

Skattegården, Skara

adress

## F u l l m a k t .

Härmed befullmäktigas lantbrukaren Eric Carlsson, Lars-Nilsgården, Källby att å syneförrättning enligt vattenlagen ang. torrläggning av mark tillhörande Händene Skattegården i Händene socken den 17 januari 1963 samt därmed kommande sammanträden i anledning av nämnda förrättning föra min talan och godkänner jag alla ombudets åtgärder.

Baggårdsäng, Händene, Skara den 15 januari 1963

Tord Andersson

Egenhändiga namnteckningen, bevitna:

Johan Johansson

Eric Shorby

## Förening

Undertecknad förenar mig med riksdens  
 till de syneförädlarna som ossa beläggning av  
 mark tillhörande Händens Skattegårdar m. fl.  
 fastigheter <sup>akt</sup> yrkar på fristörels utsträckning, så att  
 även omma där beboende möcker bli till-  
 fredsställande anslagna.

Possariden, Händens, Skan, den 17 jan. 1963.

En fastigheten av Händens Baggiden 8:1

Tord Andersson

gen. Eric Carlsson, eul. fullmakt.

Ovinstående förening uttordas:

Henrich Olsson

Förädlarna

| Läge                  | Längd<br>m | Arbete, material e. d.                                     | Antal | å-pris<br>kr. | Kostnad<br>kronor | Summa<br>kronor |
|-----------------------|------------|------------------------------------------------------------|-------|---------------|-------------------|-----------------|
| <u>Sträckan A-B</u>   |            |                                                            |       |               |                   |                 |
| 0+60-0-15             | 45         | Ingen åtgärd                                               |       |               |                   |                 |
| 0+45-0                | 15         | Upprensning                                                | m     | 15            | 1:-               | 15:-            |
| 0+00                  |            | Rörlutlopp typ U-1                                         | st    | 1             | 30:-              | 30:-            |
| 0+00-0+80             | 80         | 300 mm:s rör med frakt                                     | m     | 80            | 6:60              | 528:-           |
|                       |            | Grävn., lägg. o återfylln.                                 | m     | 80            | 2:75              | 220:-           |
| 0+80                  |            | Brunn typ B-1, d=0.6 m                                     | st    | 1             | 100:-             | 100:-           |
| 0+80-1+45             | 65         | 300 mm:s muffrör med frakt                                 | m     | 65            | 8:90              | 578:50          |
|                       |            | Grävn., lägg. tätning av fogar<br>o återfylln.             | m     | 65            | 3:50              | 227:50          |
| 1+45                  |            | Brunn typ B-1, d=0.6 m                                     | st    | 1             | 100:-             | 100:-           |
| 1+45-2+40             | 95         | 300 mm:s rör med frakt                                     | m     | 95            | 6:60              | 627:-           |
|                       |            | Grävn., lägg. o återfylln.                                 | m     | 95            | 3:-               | 285:-           |
| 2+40                  |            | Brunn typ B-1, d=0.6 m                                     | st    | 1             | 100:-             | 100:-           |
| 2+40-3+19             | 79         | 250 mm:s rör med frakt                                     | m     | 79            | 4:70              | 371:30          |
|                       |            | Grävn., lägg. o återfylln.                                 | m     | 79            | 2:70              | 213:30          |
| 3+19                  |            | Brunn typ B-1, d=0.5 m                                     | st    | 1             | 85:-              | 85:-            |
|                       |            | För oförutsett etc.                                        |       |               | 399:40            | 3.880:-         |
| <u>Sträckan B-C</u>   |            |                                                            |       |               |                   |                 |
| 3+19-6+14             | 295        | 250 mm:s rör med frakt                                     | m     | 295           | 4:70              | 1.386:50        |
|                       |            | Grävn., lägg. o återfylln.                                 | m     | 295           | 2:70              | 796:50          |
| 3+89;5+27             |            | Brunnar typ B-1, d=0.5 m                                   | st    | 2             | 85:-              | 170:-           |
| 6+14-6+18             | 4          | 250 mm:s vägrör                                            | m     | 4             | 8:-               | 32:-            |
|                       |            | Grävn., lägg., återfylln. samt<br>återställande av vägbana | m     | 4             | 25:-              | 100:-           |
| 6+18-6+39             | 21         | 250 mm:s rör med frakt                                     | m     | 21            | 4:70              | 98:70           |
|                       |            | Grävn., lägg. o återfylln.                                 | m     | 21            | 2:70              | 56:70           |
| 6+39                  |            | Brunn typ B-1, d=0.5 m                                     | st    | 1             | 85:-              | 85:-            |
|                       |            | För oförutsett etc.                                        |       |               | 264:60            | 2.990:-         |
| <u>Sträckan C-D-E</u> |            |                                                            |       |               |                   |                 |
| 6+39-9+42             | 303        | 225 mm:s rör med frakt                                     | m     | 303           | 4:15              | 1.257:45        |
|                       |            | Grävn., lägg. o återfylln.                                 | m     | 303           | 2:60              | 787:80          |
| 7+8;8+17;9+42         |            | Brunnar typ B-1, d=0.5 m                                   | st    | 3             | 85:-              | 255:-           |
| 9+42-9+63             | 21         | 150 mm:s rör med frakt                                     | m     | 21            | 2:70              | 56:70           |
|                       |            | Grävn., lägg. o återfylln.                                 | m     | 21            | 2:-               | 42:-            |
| 9+63                  |            | Brunn typ B-1, d=0.5 m                                     | st    | 1             | 85:-              | 85:-            |
|                       |            | För oförutsett etc.                                        |       |               | 246:05            | 2.730:-         |

| Läge        | Längd<br>m | Arbete, material e. d.          | Antal | å-pris<br>kr. | Kostnad<br>kronor | Summa<br>kronor |
|-------------|------------|---------------------------------|-------|---------------|-------------------|-----------------|
|             |            | <u>Sträckan E-F</u>             |       |               |                   |                 |
| 9+63-9+75   | 11         | Ingen åtgärd                    |       |               |                   |                 |
| 9+75        |            | Rörlutlopp typ U-1              | st 1  | 20:-          | 20:-              |                 |
| 9+75-10+26  | 51         | 75 mm:s rör med frakt           | m 51  | 1:45          | 73:95             |                 |
|             |            | Grävn., lägn. o återfylln.      | m 51  | 1:70          | 86:70             |                 |
| 10+26       |            | Brunn typ B-1, d=0.5 m          | st 1  | 80:-          | 80:-              |                 |
|             |            | För oförutsett etc.             |       |               | 19:38             | 280:-           |
|             |            | <u>Sträckan D-D<sup>1</sup></u> |       |               |                   |                 |
| 10+00-11+72 | 172        | 200 mm:s rör med frakt          | m 172 | 3:50          | 602:-             |                 |
|             |            | Grävn., lägn. o återfylln.      | m 172 | 2:60          | 447:20            |                 |
| 11+3; 11+72 |            | Brunnar typ B-1, d=0.5 m        | st 2  | 85:-          | 170:-             |                 |
|             |            | För oförutsett etc.             |       |               | 110:80            | 1.330:-         |
|             | 1257       | Summa hela företaget            |       |               |                   | 11.210:-        |

## VÄRDERINGSLÄNGD

| Fastighet och ägare<br>Ägobeskrivning                           | Ägo-<br>figur-<br>nr | Förbättrad mark      |                 | Värde pr ha    |                 | Båtnad          |                       |
|-----------------------------------------------------------------|----------------------|----------------------|-----------------|----------------|-----------------|-----------------|-----------------------|
|                                                                 |                      | åker, tomt<br>hektar | annan<br>hektar | före<br>kronor | efter<br>kronor | pr ha<br>kronor | pr ägofigur<br>kronor |
| <u>Händene Skattegården 1:5</u>                                 |                      |                      |                 |                |                 |                 |                       |
| Bertil Karlsson                                                 |                      |                      |                 |                |                 |                 |                       |
| Åker, mullrik mo på mo                                          | 1                    | 0.32                 |                 | 1560           | 2400            | 840             | 269                   |
| Alstringsbåtnad                                                 |                      |                      |                 |                |                 |                 | 269                   |
| Brukningsbåtnad å sträckan:<br>-a/<br>0+00-0+47=70 m å 5:70 kr. |                      |                      |                 |                |                 |                 | 399                   |
| Summa                                                           | 1                    | 0.32                 |                 |                |                 |                 | 668                   |
| <u>Händene 12:1</u>                                             |                      |                      |                 |                |                 |                 |                       |
| Artur Forsberg                                                  |                      |                      |                 |                |                 |                 |                       |
| Åker, mullrik mo på mo                                          | 2                    | 0.27                 |                 | 700            | 2000            | 1300            | 351                   |
| " - " -                                                         | 3                    | 0.07                 |                 | 1700           | "               | 300             | 21                    |
| " - " -                                                         | 4                    | 0.20                 |                 | 1100           | "               | 900             | 180                   |
| " - " -                                                         | 5                    | 0.58                 |                 | 400            | "               | 1600            | 928                   |
| " - " -                                                         | 6                    | 0.13                 |                 | 1000           | "               | 1000            | 130                   |
| Alstringsbåtnad                                                 |                      |                      |                 |                |                 |                 | 1610                  |
| Brukningsbåtnad å sträckan:<br>1+45-2+00=55 m å 2:-kr.          |                      |                      |                 |                |                 |                 | 110                   |
| 2+00-3+19=119 m å 4:50 kr.                                      |                      |                      |                 |                |                 |                 | 536                   |
| Summa                                                           | 2-6                  | 1.25                 |                 |                |                 |                 | 2256                  |
| <u>Händene Skattegården 1:10</u>                                |                      |                      |                 |                |                 |                 |                       |
| Jenny Karlsson                                                  |                      |                      |                 |                |                 |                 |                       |
| Åker, mullrik mo på mo                                          | 7                    | 0.11                 |                 | 800            | 2000            | 1200            | 132                   |
| " - " -                                                         | 8                    | 0.46                 |                 | 500            | "               | 1500            | 690                   |
| " - " -                                                         | 9                    | 0.16                 |                 | 1300           | "               | 700             | 112                   |
| Alstringsbåtnad                                                 |                      |                      |                 |                |                 |                 | 934                   |
| Brukningsbåtnad å sträckan:<br>3+19-3+89=70 m å 4:70 kr.        |                      |                      |                 |                |                 |                 | 329                   |
| Summa                                                           | 7-9                  | 0.73                 |                 |                |                 |                 | 1263                  |
| <u>Händene Skattegården 1:13</u>                                |                      |                      |                 |                |                 |                 |                       |
| Elof Persson                                                    |                      |                      |                 |                |                 |                 |                       |
| Åker, mullrik mo på mo                                          | 10                   | 0.46                 |                 | 600            | 2000            | 1400            | 644                   |
| " - " -                                                         | 11                   | 0.43                 |                 | 800            | "               | 1200            | 516                   |
| " - " -                                                         | 12                   | 0.27                 |                 | 1400           | "               | 600             | 162                   |
| " - " -                                                         | 13                   | 0.16                 |                 | 1900           | "               | 100             | 16                    |
| Alstringsbåtnad                                                 |                      |                      |                 |                |                 |                 | 1338                  |



## VÄRDERINGSLÄNGD

| Fastighet och ägare<br>Ägobeskrivning | Ägo-<br>figur-<br>nr | Förbättrad mark      |                 | Värde pr ha    |                 | Båtnad          |                       |
|---------------------------------------|----------------------|----------------------|-----------------|----------------|-----------------|-----------------|-----------------------|
|                                       |                      | åker, tomt<br>hektar | annan<br>hektar | före<br>kronor | efter<br>kronor | pr ha<br>kronor | pr ägofigur<br>kronor |
| Åker, mullrik mo på mo                | 27                   | 0.14                 |                 | 880            | 2200            | 1320            | 182                   |
| " - " -                               | 28                   | 0.10                 |                 | 1210           | 2200            | 990             | 99                    |
| Betesmark, - " -                      | 29                   |                      | 0.30            | 1260           | 1800            | 540             | 162                   |
| Summa                                 | 27-29                | 0.24                 | 0.30            |                |                 |                 | 443                   |
| Summa hela företaget                  | 1-29                 | 6.76                 | 1.92            |                |                 |                 | 11882                 |
| =====                                 |                      |                      |                 |                |                 |                 |                       |

— = minskning av värdet på grund av ofullständig torrläggning.

Passagården, Händene, Skara den 17 jan. 1963

*Lennart Olsson*

Lennart Olsson

Förrättningsman

FÖRENING.

Undertecknade förena oss om att utföra och för framtiden underhålla HÄNDENE SKATTE-  
GÅRDENS DIKNINGSFÖRETAG AV ÅR 1963 enligt det av assistent Lennart Olsson år  
1963 vid syneförrättning enligt vattenlagen upprättade förslaget.

Passagården, Händene, Skara den 17 januari 1963.

För fortligheten

Händene 12:1 *Anders Forsberg*

Händene Skattegården 1:10 *Jenny Karlsson*

--- --- 1:13 *Elof Persson*

--- --- 1:8 *Otto Andersson*

oo Händene Boggården 8:1 *Tord Andersson gen. Einvalm.*

--- --- 8:1 *Oldinvarssons dödsbo*  
*Im. Folke Jonsson*

Händene Skattegården 1:5 *Bertil Karlsson*

Ovannstående förmynd vitsordas:

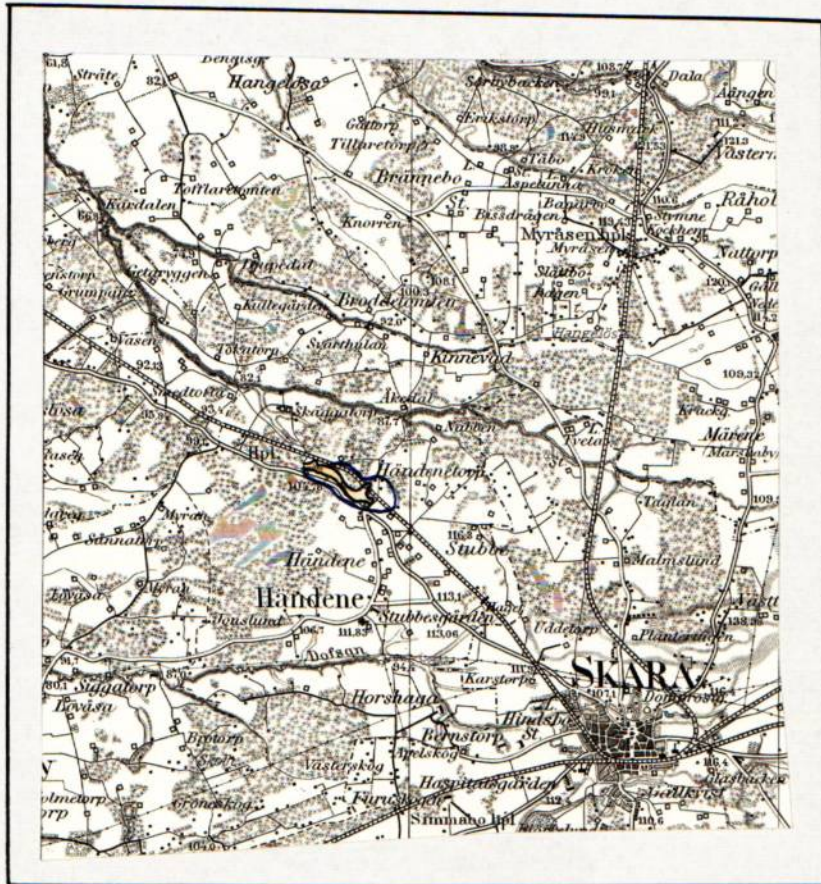
*Lennart Olsson*

SVENSKT NORMAL 2

NUM 3 A 1961

KOSTNADSFÖRDELNINGSLÄNGD

| Fastighet<br>Ägare m. m.                                                   | Sök o. likst. | Båtnad<br>kronor | Fastighets andel i                                          |                                                       |                                                       | Samfällighets<br>andel i<br>gemensamma<br>kostnader<br>procent |
|----------------------------------------------------------------------------|---------------|------------------|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|
|                                                                            |               |                  | för särskild av-<br>delning beräk-<br>nad kostnad<br>kronor | för samfällig-<br>heten beräknad<br>kostnad<br>kronor | samfällig-<br>hetens verk-<br>liga kostnad<br>procent |                                                                |
| 1                                                                          | 2             | 3                | 4                                                           | 5                                                     | 6                                                     | 7                                                              |
| <u>Händene Skattegården 1:5</u><br>Bertil Karlsson<br>Ägofig. 1            | S             | 668              |                                                             | 667<br>630:22                                         | 5.622                                                 | 25                                                             |
| <u>Händene 12:1</u><br>Artur Forsberg<br>Ägofig. 2-6                       | S             | 2256             |                                                             | 2257<br>2.128:41                                      | 18.987                                                | 13                                                             |
| <u>Händene Skattegården 1:10</u><br>Jenny Karlsson<br>Ägofig. 7-9          | S             | 1263             |                                                             | 1261<br>1.191:57                                      | 10.630                                                | 6                                                              |
| <u>Händene Skattegården 1:13</u><br>Elof Persson<br>Ägofig. 10-13          | S             | 1658             |                                                             | 1.656<br>1.564:23                                     | 13.954                                                | 12                                                             |
| <u>Händene Skattegården 1:8</u><br>Otto Andersson<br>Ägofig. 14-16         | S             | 951              |                                                             | 950<br>897:22                                         | 8.003                                                 | 13                                                             |
| <u>av Händene Baggården 8:1</u><br>O.A. Linnarssons stbh.<br>Ägofig. 17-26 | S             | 4643             |                                                             | 4.637<br>4.380:41                                     | 39.076                                                |                                                                |
| <u>av Händene Baggården 8:1</u><br>Tord Andersson<br>Ägofig. 27-29         | S             | 443              |                                                             | 442<br>417:94                                         | 3.728                                                 | 12                                                             |
| Summa                                                                      |               | 11882            |                                                             | 11.210:-                                              | 100.000                                               |                                                                |
| Passagården, Händene, Skara den 17 jan. 1963                               |               |                  |                                                             |                                                       |                                                       |                                                                |
| Lennart Olsson<br>Förrättningsman.                                         |               |                  |                                                             |                                                       |                                                       |                                                                |



Skala 1:100 000 .

UTLÅTANDE vid syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark tillhörande Händene Skattegården m.fl. fastigheter i Händene socken av Skaraborgs län.

### 1. Ändamål, läge och natur.

Företaget, som avser att genom fördjupning av öppet avlopp samt fördjupning och igenläggning med rör av öppna avlopp bereda möjlighet till bättre torrläggning och brukning av vattenskadade marker, är beläget c:a 2.0 km norr Händene kyrka inom nederbördsområde 141/142. På vidsittande översiktskarta har torrlägningsområdet markerats med gul färg samt vattensamlingsområdets gränser med blå linjer.

Enligt bestämmelserna i 7 kap. vattenlagen är företaget att anse såsom diking. Då samtliga av företaget berörda fastigheter förenat sig om dess utförande och underhåll, bil. 5, och de i 10 kap. 35 § andra stycket vattenlagen intagna bestämmelserna ej lägga hinder i vägen, har förrättningen på sakägarnas begäran handlagts utan biträde av gode män.

### 2. Företagets omfattning.

Över till utförande ifrågasatta dikessträckor har profilritningar upprättats utvisande förhållandena vid undersökningstillfället, varjämte de härav beroende vattenskadade markerna avfattats på en plankarta. På sätt som framgår av dessa plan- och profilritningar omfattar företaget följande anläggningar: Öppna avloppssträckan A-0+00, rörledningssträckorna 0+00-B, B-C, C-D-E, E-F samt D-D<sup>1</sup>.

### 3. Nederbördsområde, vattenmängd, dimensionering.

Vattensamlingsområdet för de olika avloppssträckorna har uttagits å generalstabens karta och delvis uppgåtts på marken. Storleken har angivits på profilritningarna.

Avrinningen ifråga om avlopp för flöden har antagits uppgå till 1.7 liter per sekund och hektar från åker och 1.0 liter per sekund och hektar från skog.

På grundval av de sålunda uträknade vattenmängderna har avloppen dimensionerats för möjliggörande av torrläggning till ändamålsenligt djup av all härav beroende mark, tillhörig sökandena och den, som sig med sökandena förenat.

### 4. Äldre företag.

Ifrågavarande marker har såvitt kunnat utredas icke tidigare varit föremål för laga syneförrättning.

### 5. Båtnadsuppskattning.

Den mark, för vilken dikningen medför alstringsbåtnad, och som alltså skall ingå i företaget, begränsas på nivåkartan av en streckad svart linje så belägen, att all därutanför liggande mark torde kunna till fullo torrläggas utan hinder av nuvarande vattenförhållanden i till uppgrävning avsedda avloppssträckor.

För uträknande av den genom företaget uppkommande båtnaden har förrättningsmannen efter i 7 kap. 22 § vattenlagen stadgade grunder verkställt uppskattning, vars resultat i detalj föreligger i den bilagda värderingslängden. Härvid har hänsyn tagits till såväl alstrings- som bruksbåtnad. Hur bruksbåtnaden fördelar sig på olika avloppssträckor framgår i detalj av värderingslängden.

### 6. Kostnadsfördelning.

Den å plankartan avfattade och enligt värderingslängden förbättrade märken är att anse som en torrläggningssamfällighet, för vilken skäl till uppdelning i olika avdelningar ej förefinnes.

Av det bilagda kostnadsförslaget framgår vilka arbeten, som skall utföras av företaget och av värderings- och kostnadsfördelningslängderna, vilka fastigheter och ägofigurer, som har del däri.

Kostnaderna för företagets utförande skall sålunda fördelas på delägarna i mån av båtnaden för vars och ens mark. Den sålunda uträknade deltagningsskyldigheten finnes för varje fastighet angiven i kolumn 6 av kostnadsfördelningslängden, där den är uttryckt i procent av företagets totalkostnad. I kolumn 5 är det häremot svarande beräknade kostnadsbeloppet angivet.

Kostnaderna för avloppens underhåll skall fördelas efter samma grunder, som för färdigställandet angivits.

Kostnaderna för syneförrättningen skall, sedan företaget kommit till stånd, fördelas på delägarna efter samma grunder, som för grävningskostnaderna angivits, men förskjutes nu av sökandena och med dem jämförda.

### 7. Allmänna intressen.

Några allmänna vägar eller andra allmänna intressen beröres ej.

### 8. Broar och trummor.

Genom dikenas igenläggning med rör erfordras ej särskilda ägobroar.

Ägobron vid sektion 6+14-6+18 ombygges genom företagets försorg på sätt närmare framgår av bifogade kostnadsförslag.

Någon deltagningsskyldighet i framtida underhållet av över avloppen ledande vägövergångar skall ej åvila företaget.

### 9. Ersättningar och skador.

För mark, som åtgår till öppna avlopps utvidgning och till jordupplag, skall ingen ersättning utgå.

Skador, som under arbetstiden till äventyrs orsakas av företaget, skall till fulla värdet ersättas, därest någon sakägare hos styrelsen framställer yrkande härom inom ett år efter företagets färdigställande. Sådan skada skall då utan dröjsmål genom styrelsens försorg uppskattas av sakkunnig person och därefter omedelbart ersättas. I brist på åsämjande vid val av värderingsman skall uppskattning verkställas av inom länet tjänstgörande behörig förrättningsman eller den, han i sitt ställe sätter.

### 10. Vattendomstolsavgift.

Sådan avgift, varom förmäles i 11 kap. 95 § vattenlagen, skulle understiga femtio kronor och skall ej erläggas.

### 11. Framtida underhåll.

I företaget ingående arbeten och anläggningar skall för framtiden omsorgsfullt underhållas samt rensningar företagas så ofta behovet det påkallar. Varje delägare i företaget har rätt att fordra, att den dikessträcka, varav han är beroende, underhålls väl.

Kostnad för rensningsåtgärd, som föranletts av enskild persons åverkan eller försummelse må uttagas av denne.

Uppdämning eller annan åtgärd som hindrar vattnets fria lopp må ej tillåtas eller tålas.

### 12. Anslutning av kloakvatten.

Om någon önskar leda kloakvatten till företagets avlopp må detta medgivas på villkor, som bestämmes av företagets styrelse eller i samråd med inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör.

### 13. Arbetsbeskrivning, fixpunkter.

Detaljerade uppgifter över den föreslagna anläggningens utformning återfinnes i bifogade arbetsbeskrivning och kostnadsförslag samt på upprättade plan- och profilritningar jämte typritningar.

Fixpunktsförteckning återfinnes i arbetsbeskrivningen.

Det använda höjdsystemets nollplan är antaget.

### 14. Organisation.

Företagets angelägenheter skall handhavas av en styrelse, bestående av en eller flera ledamöter, som väljes på allmänt sammanträde med delägarna.

Styrelsen åligger:

att ombesörja företagets utförande samt kontrollera entreprenörs arbete, i den mån, så befinnes erforderligt med biträde av sakkunnig person,

att tillse att företagets <sup>anläggningar</sup> ~~angelägenheter~~ alltid hålles i fullgott skick samt ombesörja rensning- och underhållsarbeten,

att i mån av behov verkställa uttaxeringar på sätt närmare i 3 kap. 20 § vattenlagen stadgas,

att över inkomster och utgifter föra ordentliga till riktigheten styrkta räkenskaper,

att kalla delägarna till sammanträde då så befinnes erforderligt,

att tillse att det vid sammanträdet föres protokoll.

Delägarnas bestämmanderätt över företagets angelägenheter utövas på sammanträde, där varje delägare har rösträtt efter sitt delaktighetstal med den begränsning, som föreskrives i 3 kap. 22 § vattenlagen. Kallelse till sammanträde skall skriftligen delgivas samtliga delägare minst en vecka före sammanträdet.

I övrigt hänvisas till de bestämmelser, som närmare framgår av 7 kap. 61-65 §§ vattenlagen.

#### 15. Allmänna bestämmelser.

Jämlikt föreskrifterna i 10 kap. 62 § vattenlagen får förrättningsmannen i fråga om företaget ytterligare bestämma:

att det skall, därest sökandena önskar fullfölja detsamma, utföras i fullständig överensstämmelse med bestämmelserna i detta utlåtande med därtill hörande ritningar och handlingar,

att arbetena må begynna så snart detta utlåtande vunnit laga kraft, samt bör vara bragta till slut före utgången av år 1970,

att företaget skall anses fullbordat, när det avsynats och godkänts av inom länet tjänstgörande behörig förrättningsman samt

att det skall benämnas

Händene Skattegårdens dikningsföretag av år 1963.

#### 16. Besvärshänvisning.

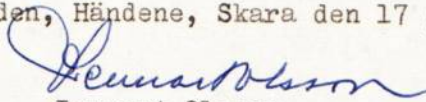
Talan mot förrättningen och detta utlåtande må föras vid Västerbygdens vattendomstol, adress Vänersborg, till vilken besvären med iakttagande av bestämmelserna i 11 kap. 85 § vattenlagen skall vara ingivna inom sextio dagar från nedanstående datum.

#### 17. Verkställighet.

Då denna syneförrättning ej skall underställas vattendomstols prövning, kommer detta utlåtande att gå i verkställighet i den ordning, som för laga kraft ägande

dom stadgas, för såvitt icke inom den ovan angivna besvärstiden  
talan mot syneförrättningen anhängiggöres, och ändring i förrätt-  
ningsmannens utlåtande härigenom kan komma till stånd.

Passagården, Händene, Skara den 17 jan. 1963.



Lennart Olsson

Förrättningsman.

VENSKT NORMAL 2

ARBETSBESKRIVNING.

Innan arbetet påbörjas skall avvägning och utsättning på minst var femtionde meter verkställas genom sakkunnig person.

Vid arbetets utförande iakttages:

- att i grävningstabell angivna djupsiffror och dagbredder är beräknade i förhållande till de avvägda dubbarna;
- att förekommande dikeskrökar ej får göras skarpa, utan bör i möjligaste mån uträtas eller avrundas;
- att där dike går i rågång, bör grävningen så verkställas, att rågången och dikets mittlinje kommer att sammanfalla;
- att vägbana, bebyggd tomt eller trädgård ej utan innehavarens medgivande må användas som upplagsplats för dikesjord;
- att under arbetstiden vatten ej uppdämmas eller påsläppes så att skada uppstår;
- att rörbrott, ras eller förskjutningar, som till äventyrs inträffa, omedelbart skall avhjälpas och erforderliga förstärkningsåtgärder eller slänthöjningar vidtagas;
- att förefintliga gränsmärken ej må genom arbetet rubbas eller döljas, såvida icke dessförinnan nya märken blivit utsatta genom vederbörlig lantmätarens försorg;
- att förrättingens fixpunkter icke utan tvingande skäl må förstöras; måste så ske, skall fixpunkten ifråga genom sakkunnig person ersättas med en ny sådan;
- att genomgrävd vägbana snarast möjligt skall återställas i fullgott skick;
- att betongrören till företagets rörledningar godkännes endast under förutsättning att de underkastats lantbruksnämndens kontroll och därvid uppfyllt gällande normalbestämmelser ifråga om hållfasthet och täthet;
- att brunnsringarna skall vara maskinstampade eller vibrerade;
- att allenast sådana tegelrör må komma till användning, som uppfyller fordringarna uti av Sveriges Standardiseringskommission i december 1937 fastställd standard för dräneringsrör av tegel;
- att rörläggning skall utföras av vid dylika arbeten van och fullt kompetent person;
- att rörledning ej får täckas, innan läggningen blivit genom lantbruksnämnden kontrollerad;
- att rörledning ej må läggas direkt på berg eller stora stenar utan i förekommande fall på grusbädd;
- att vid täckning noga tillses, att stenar eller andra hårda föremål ej skadar rören;
- att tegelrörsledningarna skall kopplas medelst betongrör i brunnarna;
- att det första röret för de täckdikessammar, som beräknas komma att utmynna i en brunn, efter tillsägelse av vederbörande brukare skall inkopplas vid anläggandet av brunnen ifråga;

- att befintliga täckdiksstammar efter anvisning inkopplas vid anläggandet av brunnar och rörledningar;
- att inkopplingar utföres omsorgsfullt så att de ej inkräktar på rörarean, varvid tätas med cementbruk;
- att stenarna kring dagvattenbrunnar ej må vara större än 15 cm;
- att rörfogarna skall grusas, om jorden är så beskaffad, att risk för igen-  
slamning föreligger; stenfyllningen kring dagvattenbrunnarna skall då  
beklädas med grästorv, enris eller granris;
- att till rörledning, vilken skall utföras med täta rörfogar, skall användas  
muffrör av betong; tätningen utföres med tjärdrev och cementbruk eller  
tättningsring och fogkitt samt täckes sedan med väl puddlad lera;
- att rörbro lägges på trärust, om det befinnes att grunden utgöres av dy-,  
moss-, lös lerjord eller annat icke bärande jordslag;
- att entreprenören ålägges att taga del av bestämmelserna i denna arbets-  
beskrivning;
- att huvudfixpunkt för höjdbestämmningen är: Inhugget kors i däcksten till  
järnvägstrumma vid sekt. 0-15. Höjd  $\approx +5.55$  m.

